

**POVSOD
MANJKA
NEKAJ
KORAKOV
DO USPEHA
str. 2**

**MADŽARSKO
-SLOVENSKI
JEZIKOVNI IN
LITERARNI
STIKI
str. 3**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 20. novembra 1997 ☉ Leto VII, št. 23

Lendava, 3. in 4. november 1997

MEŠANI KOMISIJI OB ROB

Novinarju, ki se je udeležil le tiskovne konference po 3. seji Madžarsko-slovenske manjšinske mešane komisije, se je zdelo, da je vse v najlepšem redu. Da imajo na svetu najboljše urejen položaj Madžari v Sloveniji in Slovenci na Madžarskem. Vsaj tako se je zdelo po uvodnih besedah dr. Csabe Tabajdija, državnega sekretarja za manjšine pri Uradu ministrskega predsednika. On je namreč kot neko osrednjo misel poudaril, kako srečni sta lahko obe manjšini, kajti Slovenija in Madžarska tekmujeta pri tem, katera bo bolj uspešna pri finančni podpori manjšin. Za ilustriranje le-tega pa naj navedem le dva podatka. Za izgradnjo slovenskega radia v Monoštru je Slovenija do zdaj prispevala približno šestdeset milijonov, Madžarska štiri. Rezultat je torej, če se poslužujemo športnega jezika 15:1; še slabše bi pa bilo sorazmerje, če bi pogledali podpori pri gradnji lendavskega kulturnega centra. Manjšinci bi bili prav govoto bolj zadovoljni - če ostanemo pri jeziku športa - z neodločenim izidom.

Mihaela Logar in Csaba Tabajdi po podpisu zapisnika.

Gospod državni sekretar je poudaril tudi izjemno važnost gospodarske razvitosti kot predpogoja za ohranitev manjšin. Kot dokaze - da se je (in da se) tudi na tem področju marsikaj dogaja - je našteval železniško in avtocestno povezavo med Madžarsko in Slovenijo ter v tem letu odprta mejna prehoda. In ker pač vemo, da bosta trasi železnice in avtoceste precej oddaljeni od samega Porabja ter da ima Porabje še zmeraj le en neposredni prehod z

državo matičnega naroda, nismo povsem prepričani, da bodo omenjene investicije veliko pripomogle k razvoju gospodarstva v samem Porabju. Kar je pa pričakovati v letu 1998, je odprtje mejnega prehoda Verica-Čepinci in prekvalifikacija mejnega prehoda Gornji Senik-Marinje. Vsaj tako je napovedal gospod Tabajdi.

Da je pa tudi po tej seji - in po petih letih od podpisa Sporazuma o posebnih pravicah manjšin - ostalo precej odprtih

vprašanj, smo lahko udeleženci tiskovne konference sumili po izjavah manjšincev, predvsem predsednika prekmurskih Madžarov.

Še zmeraj so problemi na verskem področju in sicer z obredi ter veroukom v materinščini. To velja na obeh straneh meje. Državna sekretarja sta se dogovorila, da se bosta obrnila na obe škofiji, mariborsko in szombathelysko. Tudi za nostrifikacijo diplom je potrebno še podpisati sporazum med državama. Po mne-

nju dr. Tabajdija pri tem ni nobenih političnih ovir, le da delajo birokrati prepočasi. Menda imajo tudi birokrati šefe?!

Na Madžarskem je precej problematično financiranje narodnostnih osnovnih šol, kajti sedanji sistem jim zagotavlja približno le polovico potrebnih sredstev, ostala morajo zagotoviti občine, samouprave.

Kljub temu, da sta delegaciji ocenili zasedanje mešane komisije kot uspešno, bi želeli biti manjšinci na teh sejah še bolj konkretni ter bi želeli v zapisnik zapisati tudi kakšno odgovorno inštitucijo... Tega tudi v letošnjem zapisniku ni, smo zvedeli na tiskovni konferenci.

Mihaela Logar pa je v interesu konkretiziranja nalog povabila svojega madžarskega kolego v Ljubljano, ki je vabilo tudi sprejel.

Upajmo, da se bo njegov obisk realiziral čimprej, da ne bo čakal do takrat, dokler bo lahko prestopil mejo z osebno izkaznico. To naj bi se namreč zgodilo v drugi polovici l. 1998. Po napovedi (obljubi) državnega sekretarja naj bi se takrat oglašil tudi porabski slovenski radio.

M. Sukič

Pogovor z magistrom Jožetom Picejem, tajnikom Slovenske gospodarske zveze v Celovcu

OD PETJA SAMEGA NE BOMO PREŽIVELI

- Zanimanje za Koroško je raznoliko: nekateri se zanimajo bolj za kulturo, drugi za poletni turizem, nekateri prihajajo na Koroško smučat itd. Ljudje iz matične domovine kar dobro koristijo turistične ponudbe ne le tistega dela Koroške, kjer živimo koroški Slovenci, ampak cele Koroške, prihajajo na rekreacijo ali dopust na Koroško.

- *Svoj čas se je veliko govorilo o skupnem slovenskem kulturnem prostoru. Kaj menite, ali ne bi bilo potrebno, da bi turistični slovenski prostor razširili tudi na gospodarstvo?*

- Nujno bi bilo, da bi v sodelovanju Slovenije s slovenskim zamejstvom v Italiji, Avstriji in na Madžarskem ustvarili skupno slovensko ponudbo in bi s tem nastal skupni slovenski kulturno-gospodarski prostor. Od petja in kulture same ne bomo mogli preživeti. To so končno spoznali tudi nekateri pri nas na Koroškem. Asimilacija je tam največja, kjer ne moreš uporabljati lastnega jezika v vsakdanjem življenju, to pomeni na delovnih mestih, v javnih službah itd. Zato je tako pomembno, da se manjšini tudi na gospodarskem področju osamosvojijo.

- *Koliko časa deluje Slovenska gospodarska zveza na avstrijskem Koroškem in kaj je njen glavni cilj?*

- Naša gospodarska zveza je stara šele devet let, je ena najmlajših struktur koroških Slovencev, ampak ravno mi imamo najmočnejšo podporo s strani dežele Koroške, ker je to gospodarski interes tudi večinskega naroda. Koroški Slovenci smo lahko most med Koroško, Avstrijo ter Evropsko unijo na eni strani in Republiko Slovenijo na drugi.

- *Kaj vse je naredila vaša zveza v minulem desetletju? S čim vse se konkretno ukvarjate?*

- Na Koroškem imamo približno 200 podjetij, v katerih se govori slovensko. Od tega je dobra polovica - to so take večje firme kot Slovenska zad-

ružna banka, blagovnice, tiskarne, špedicije, gostilne, trgovine itd. - vključena v gospodarsko zvezo. Zanje delamo servisno službo, svetujemo jim pri projektih, katere sofinancira Evropska unija, pomagamo jim na različnih uradih, lobiramo zanje preko uradnih gospodarskih zbornic na Koroškem in v Sloveniji. Skratka, skušamo jim olajšati njihovo poslovanje.

- *V preteklosti je bilo veliko slišati o tem, da ste koroški Slovenci imeli težave z večinskim avstrijskim narodom za voljo vašega slovenskega materne jezika in kulture, zdaj pa za nameček pomenite za Avstrijce še tudi gospodarsko konkurenco? Kova vaša gospodarska dejavnost vpliva na interetnične odnose?*

- Nismo konkurenca, ampak smo možni partnerji, in če se predstaviš na ta način, imaš tudi ustrezno podporo. Koroške in avstrijske firme vsekakor rabijo neke partnerje za posredovanje na slovenskem trgu oziroma na področju nekdanjega jugoslovenskega trga. In tu so ravno naši slovensko govoreči Korošci tako rekoč predestinirani za povezovalno vlogo. Štirideset koroških Slovencev je na

vodilnih položajih avstrijskih podjetij v Sloveniji, ker Avstrijci pač rabijo slovensko govoreče strokovnjake. Slovenščina na Koroškem se v zadnjem času ravno zaradi tega vse bolj uveljavlja in postaja vse bolj sprejemljiva.

- *To se pravi, da na Koroškem preko gospodarstva bolje uspevate tudi s slovenskim maternim jezikom in slovensko kulturo kot nekoč, ko ste to skušali bolj ali manj na kulturni ali politični podlagi?*

- Ko smo l. 1995 speljali projekt Kulturni turizem in manjšine v Evropi, je bil eden od naših ciljev ta, da se pripravi seminar za turistične vodiče na Koroškem, da bomo informirali turiste o zgodovini, o kulturi in o naših slovenskih posebnostih na Koroškem. Kulturna organizacija, ki je to želela izvesti, zaradi pravnih vzrokov ni uspela. Letos je gospodarska zveza dala pobudo skupaj s koroškimi ustanovami za isti projekt, ki so ga pripravili nemško govoreči strokovnjaki, slovenska narodna skupnost pa je vključena v projekt v smislu, kakor smo to želeli, in projekt deluje! Odgovor na vprašanje, ali je to uspeh kulture ali gospodarstva, pa prepuščam vam.

- *Kakšen vpliv ima samostojna Slovenija na gospodarski položaj koroških Slovencev oziroma zamejskih Slovencev nasploh?*

- Želeli bi si več angažmaja na tem področju. Republika Slovenija je sprejela resolucijo za pospeševanje narodnih skupnosti v zamejstvu, ki je do zdaj ostala brez dejanj. Želimo si, skupaj z ostalimi gospodarskimi strukturami v slovenskem zamejstvu, da bi matična domovina pokazala večji interes za nas in bolj pozitiven odnos na to temo. Ni dovolj, da se napiše nek zakon, potem pa ostane vse pri starem.

Francek Mukič

Pogovor z Mihaelo Logar, državno sekretarko za Slovence v zamejstvu in po svetu

POVSOD MANJKA NEKAJ KORAKOV DO USPEHA

Kako ocenjujete tretje zasedanje mešane slovensko-madžarske komisije; na novinarski konferenci smo slišali, da je bila uspešna.

- Moja ocena je bila manj optimistična kot ocena madžarskega kolega (Csabe Tabajdija). Gre za različne koncepte manjšinske zaščite, eden izmed problemov je v zakonski osnovi. Različno je financiranje in delo z manjšino. Bistveno drugačna je tudi organiziranost porabskih Slovencev in prekmurških Madžarov. *Obraunavali ste vrsto konkretnih področij in nalog. Katere so po vaši oceni najpomembnejše?*

- Kar precej časa smo namenili prizadevanjem slovenske manjšine v Porabju za pridobitev radijske frekvence in vzpostavitev radijskega programa. To ocenjujem za zelo pomembno, saj gre za širitev slovenskega jezika, gre za tisto osnovno potrebo Slovencev po komunikaciji v slovenskem jeziku. Prekmurški Madžari so opozarjali tudi na star problem pri priznavanju diplom in težavah pri vpisu na madžarske univerze. Tu je zapreka v enoletnem pripravljalnem času in v prezahtevnih sprejemnih izpitih.

Pogovarjali smo se tudi o financiranju gradnje lendavskega kulturnega doma, o televizijskem programu iz Lendave in drugih temah. **Ugotvljali smo, da povsod manjka le nekaj korakov do uspeha.**

Kaj pa mejni prehod Verica-Čepinci in informacija o prekategorizaciji mejnega prehoda Gornji Senik-Martinje iz meddržavnega v mednarodni prehod?

- V madžarskem delu komisije je bila tudi predstavnica notranjega ministrstva, tako da smo dobili informacije iz prve roke. Obeti so sorazmerno dobri, mi smo vztrajali, da je prehod Verica-Čepinci v zapisniku kot ena prvih nalog, ker menimo, da je zelo pomemben zlasti za porabske Slovence, ki živijo v tistem delu, in tudi za Goričko v Sloveniji. V zapisniku je kot prvi in verjetno edini mejni prehod, ki bo še odprt. Interesi so tudi za prekategorizacijo sedanjega meddržavnega v mednarodni prehod med Gornjim Senikom in Martinjem.

Zdaj se pogovarjamo samo o mejnih prehodih, zdi pa se mi, da bomo morali narediti nekaj korakov naprej, in sicer pri načinu življenja ob meji, morda s kakšnim mednarodnim sporazumom o obmejnem sodelovanju. Prepričana sem, da je za manjšini zelo važen gospodarski razvoj okolja, v katerem živita.

Kaj lahko storita z gospodom Tabajdijem, da bi uredili problematiko, povezano z bogoslužjem in drugimi verskimi obredi v Porabju v slovenskem jeziku in v Prekmurju v madžarskem jeziku?

- Cerkev je ločena od države. Z gospodom Tabajdijem sva prevzela nalogo, da s pismom opozoriva predstavnike cerkve na ta problem. Najina dolžnost je, da poskušava prepričati cerkvene kroge, za kakšen pomen gre, saj slovenska (madžarska) beseda skozi bogoslužje doseže velik krog ljudi, ki jih ne more doseči po drugi poti.

eR

PESEM OD PET PIJANI BAB

so napisali štajerski duhovnik Štefan **Modrinjak** v začetki 19. stoletja. Naraudili so se v vesi Središče, na grajnci z Rovačko, 1774-oga leta - 14 lejt prva liki naš gospaud Košič. Mrli so pa 53 lejt stari (1827). Stariške so bili bogati pavri, zato so leko ojdli v gimnazijo v Varaždin na Rovačkom, gde so se učili rovački, dijački, nemški pa vogrski tō. Za duhovnika pa so se učili v Gradeci na nemškem Štajerskom. Kaplan i duhovnik so bili v vesnicaj kauli Ormoža.

Gospaud **Modrinjak** so pisali pesmi (vers) z rokauv v eno irko (zvezek), z vogrskimi literami. V te pesmaj je več vogrski rejči tō (bal, bantovati, betežen, cifrasti, ember, falat, orsag, penezi, šereg, šišak, varaš ptt.). Štefan **Modrinjak** so pisali svoje pesmi o človeki, o lūbezni, slovenskom narodi, prausnom lūstvi i okaulici, v šteroj je tau lūstvo živelō. Dosta njini pesmi so lidge sebi prejkspisali pa so spejali kak ljudsko pesem (népdal).

Pesmi Štefana **Modrinjaka** so zdruknivano vōdali samo po tistom, gda so že mrlī. Za njino življenje je bila samo edna njina pesem zdruknivana v knjigaj Sztarisinsztvo i zvacinsztvo (1807) - **Popevka od pet pijanih bab**. Tau pesem pri nas v Porabji tō poznajo pa spejajo eške gnes. Gospaud **Modrinjak** so napisali 9 kitic (versszak), mi pa poznamo 8. Naša je samo malo ovaška, kak so go uni napisali:

- Modrinjak**
1. do polnocsi sem **kaslala**
 2. **szamo** pet pintov szem spila
 3. Nase mozse szmo **vkanile**
 4. i **pogacse** szmo imale
 5. **ne treba** van zdaj **razuma**
 6. peta z **nogoj po tleh** ruzsi
 7. **Zadnjics je pipa vszehnula,** vsaka je milo zdehnula, kak szmo sze **procs napotile,** pred prakom szmo sze **zmotile.**
 8. **Ne jedna prav neje znala,** kod bi k szvemi domi sla, **zvrnule szmo sze na plecsa** no lezsale kakti vrecsa.
 9. **Jedna sze zacnsne zdigati** no Bog pomagaj **kricsati** stanule so pune blata pogodile komaj vrata.

Sztarisinsztvo (1807)

Do pounoucsi szam **plészala**

Száma pět pintov szam szpila

Mozseve szmo mi **znorile**

Meszou, bejli krü szmo jele

Naj nam bode gláva puna

Z peszniczou po sztouli ruzsi

7. Pēta veli: **pojmo domou,**

Naj sze nam ne zgodi hüdo,

Zsmetno szmo sze gor zdignole

Tri na glavo szo szpadnole.

Edna to drügo zdigala.

Bou pomagaj! je kricsala.

Odisle szo puna blata,

Najsle szo zaprta vrata.

Marija Kozar

MADŽARSKO-SLOVENSKI JEZIKOVNI IN LITERARNI STIKI

7. novembra sta v Budimpešti Košičev sklad in Oddelek za slovansko filologijo Univerze Eötvös Loránd organizirala simpozij o madžarsko-slovenskih je-

Marija Bajzek-Lukač

zikovnih in literarnih stikov od Košiča do danes. Posvet so priredili ob 130-letnici smrti J. Košiča.

"Že ob ustanovitvi sklada smo si zadali, da bomo ohranjali spomin na Jožefa Košiča. V ta namen smo organizirali tudi prvi simpozij, ki smo ga posvetili obletnici njegove smrti, smo rekli, da posvetimo tudi ta simpozij Košiču, vendar smo si izbrali širšo temo, in sicer madžarsko-slovenske jezikovne in književne stike," nam je povedala **Marija Bajzek Lukač**, sekretarka sklada, ter nadaljevala: "Tradicijo mislimo nadaljevati, temo bomo v bodoče še bolj razširili ali pa tudi zožili, odvisno od zanimanja raziskovalcev za to področje. Mogoče bi bilo dobro vključiti tudi zgodovinarje, etnologe in temo raziskati tudi iz teh zornih kotov."

Gradivo prejšnjih simpozijev in raziskovanj je Košičev sklad izdal v večih publikacijah. Knjiga *Življenje Slovencev med Muro in Rabo* je izšla l. 1992 in vsebuje izbor del Jožefa Košiča. Leta 1994 je izšel zbornik razprav o Jožefu Košiču z naslovom *Košič in njegov čas*. L. 1996 so izdali knjigo o ti-

vendskem vprašanju. Ali namerava sklad izdati tudi gradivo tokratnega simpozija, smo vprašali Marijo Bajzek.

"Tako smo zmenjeni s predavatelji, profesorji, da bomo del gradiva že danes zbrali oz. ostanemo v stiku in bomo vse gradivo zbrali. Ko bomo imeli zagotovljena finančna sredstva, bomo zbornik tudi izdali." *Kdo so predavatelji na simpoziju?*

"Kot organizatorji smo si najprej naredili spisek ljudi, ki se s to tematiko ukvarjajo na Madžarskem in v Sloveniji. Na žalost jih ni veliko, bi lahko rekla, da so danes skoraj vsi prisotni." *Na simpoziju je sodelova-*

za narodne in etnične manjšine, drugo polovico smo pa mislili pokriti iz sredstev samega sklada. Po tem prijetnem presenečenju pa bomo lahko del teh sredstev namenili za zbornik. To je torej bilo zelo prijetno presenečenje in bi se rada zahvalila vsem tistim, ki moralno in finančno podpirajo delo sklada.

Bi pa povedala tudi to, ker se pač navezuje na današnjo temo, da pripravljamo dvojezično knjigo z naslovom *Tisočletno sožitje*. Želimo predstaviti študije, ki obravnavajo slovensko-madžarske stike, predvsem literarne od l. 1945 naprej. Del sredstev že imamo,

Martina Orožen je predavala o imenih svetnikov v molitveni knjigi.

lo 20 predavateljev iz Ljubljane, Maribora, Budimpešte in Szombathelya. Po uvodnih predavanjih (Martina Orožen, Zinka Zorko, István Fried, István Nyomorkai, István Lőkös, Karel Gadanyi) je simpozij nadaljeval z delom v sekcijah.

Zanimalo nas je tudi, kdo pokriva stroške znanstvenega posvetovanja.

"Kot si slišala, je Janez Ujčič, predsednik Košičevega sklada, v uvodnem nagovoru najavil, da bo Krekova banka iz Maribora pokrila stroške simpozija. Bila sem zelo presenečena, ko sem to slišala. Mi smo imeli polovico stroškov pokritih iz sredstev Javnega sklada

rabimo pa še sredstva za prevod."

Kot smo od Marije Bajzek zvedeli, so tudi knjigo o vendskem vprašanju želeli prevesti v slovenščino, le da za to zelo zahtevno prevajanje (gre namreč tudi za tekste v arhaičnem jeziku) niso dobili obljubljenih sredstev. Sklad si nasploh prizadeva, da bi njihove publikacije prišle do vse širših krogov bralcev, tako na Madžarskem kot v Sloveniji. Kot je povedal veleposlanik Ferenc Hajós, ki je član kuratorija, "sklad je dokaz, kako lahko civilna družba prispeva k predstavitvi slovenske kulture v madžarskem okolju."

M. Sukič

OD SLOVENIJE...

OSEM KANDIDATOV ZA PREDSEDNIKA SLOVENIJE

V nedeljo, 23. novembra, bodo v Sloveniji predsedniške volitve. Poleg dosedanjega predsednika Milana Kučana se za to funkcijo potegujejo še: Tone Peršak, Marjan Cerar, Jože Bernik, Janez Počobnik, Marjan Poljšak, Franc Miklavčič in Bogomir Kovač.

Izidi ene zadnjih javnomnjenjskih raziskav kažejo, da so razlike med predsedniškimi kandidati zelo velike. Tako bi Milan Kučan dobil 49,6 odstotka glasov, Janez Počobnik 7,6 odstotka, Marjan Cerar 2,7 odstotka, Jože Bernik 2,5 odstotka, Bogomir Kovač odstotek, slab odstotek Tone Peršak, Marjan Poljšak in Franc Miklavčič pa manj kot odstotek glasov. 23 odstotkov anketiranih volilcev se še ni opredelilo. Skoraj 4 odstotke vprašanih ni povedalo, koga bodo volili, dober odstotek pa jih misli oddati neveljavno glasovnico.

DRNOVŠEK OBISKAL LITVO

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek se je mudil na enodnevnem uradnem obisku v Litvi. Srečal se je z najvišjimi predstavniki te baltiške države, med obiskom pa sta bila podpisana tudi dva meddržavna sporazuma: o sodelovanju v izobraževanju, kulturi in znanosti ter o cestnem prometu.

ŠTUKLJEVIH 99 LET

Najstarejši olimpijski zmagovalc na svetu Leon Štukelj je 12. novembra proslavil svoj 99. rojstni dan. Ob tej priložnosti so mu čestitali tudi vsi vodilni slovenski politiki. Slavljenc je prejel tudi vrsto daril, med drugim tudi tri steklenice buteljčnega vina, starega 33 let, in odliken koščene piščali iz paleolitika.

Jajjaa?!?

Vej pa don nej?!?

Opica z reumo. Gda je pop star Keith Richards od Rolling Stona nin pravo, ka je pop star Elton John več samo za tau dober, ka piše nikše čudne melodije za mrtve sejre ženske (Diana), te je Elton pravo, ka bi Keith baukše naredo, če bi na stara leta nej skako več po odri (szinpad), ka tam tak vögleda, kak kakša stara opica, štera reumo má. - *Leko, ka je don Darwin emo istino, gda je pravo, ka so lidgé inda svejta opice bili? Leko, ka nej samo inda svejta?*

Vuk kak piščanec. V

Kanadi sta en moški pa ena ženska 7 gni sejdlja v eni klonji za piščance. Tau pa zato, ka si je en kipar (szobrász) tau vözbodo, kak velko velko umetniško (művészi) delo. Gda sta vse trdva s klonje splezdila, je vsakši od njija daubo 1800 dolarov. Moški se je piso Wolf (Vuk). - *Vucké in umetniki (művészek) z reumo?*

Mlašeci birauve. Vogrski birauve so na leto več deset gezarokrat mlašeci birauve, ka se s takšimi taužbami spravljajo, ka nej več vrejdo, kak mačeci drek (tyúkper, nem tyúkszar!). V Ózdi je nekaj zato otaužo svojoga sausada, ka je ovoga štrik za gvant pau mejtra prejk viso na njegvi funtoš. V Pécsi je en univerzitetni (egyetemi) profesor zato gorzglaslo svojoga sausada, ka sronjekino okno od ovoga na njegvo teraso gleda. Pet lejt

OPICE Z REUMO

sta se pravdivala. Naslednje je ostalo vse na mestu: sausada, terasa, sronjekino okno. - *Mačeci drek buma nej mlašeca špila.*

Baug je velki. Tau se je drau nekaj prejk zvočnika (hangszóró), gda so v Čečeniji gorobešavali dva razbojnika. - *Boga ime zaman ne djemli na svoja vüsta!*

Moda (divat) v Čečeniji. V tej nauvi državi ne vpelavajo nutri samo islamsko vöro, liki islamsko modo tö. Té cajt, ka pri nas mlade dekke nosijo viske pete (bakanče) pa viske kikle (mini), tam morejo meti vse zakrito zvün prstov na rokaj. - *Pri nas je zato baukše, ka ništarne dekke ranč tisto nemajo trnok zakrito.*

Moda v Afganistani. V te azijski državi Talibi tö v Alaha vördjejo pa so tak sigurni, ka njine birovijske

poštijaj dajo prejk zrezati šinjkeke tistim, štere osaudijo na smrt, ka naj lüstvo pa "kalavinge" vidijo, ka je islamska vöra nej mlašeca špila, islamski birauve pa nej mlašeci birauve. Birauve v tistom tali sveta za tau tö smrt talajo pa gutanje prejk rejžejo, če se komi povidi sausadova žena ali sausadovi mauž. - *Ej, tam ta kauli je tö starim legenom najbaukše?*

Moda v vogrskaj vauzaj. Kak vejmo, svejt gnesnaden ne more biti brezi lufta pa brezi - reklam. Ena gostilna je svoje velke plakate dala gor na zvünejšnje vauzine stene v Väci tö. Na njij piše: "Tisti gost (vendég) je ta pravi, šteri vsigder nazaj pride!", pa: "Tak se počütite, kak če bi doma bili!" - *Baug plati, bi pravo namesto tisti, šteri znautraj tisti sten čičajo.*

Fr.M.

GVANT

Nistarni vörjejo, ka prej gvant deja človeka, nistarni pa nej. Porabski Slovenci se pa bole držimo ta, steri vörjemo, ka človek se zatok more lepau oblečavati. Pa zvün toga vörjemo tau tü, ka je nej vseedno, če je petek ali svetek. Zatok pa eške gnes poznajo svetešnji gvant pa vsakdanešnji gvant.

Gnauksvejta je tak bilau, ka so lüdje nej tak meli pejnaz, pa so nej tak küpüvali gvant kak gnes. Povejmo, ženin je svoj zdavanski gvant mogo čuvati, s tistim so ga pokopali. Pa ranč tak sneja je mogla svoj zdavanski gvant poštvüvati. Tau je nej samo pri prausni lüdjaj šega bila. Zdjaj se je zgodilo, da je v Budimpešti velko zdavanje bilau, György Habsburg se je ženo; za ženo je vzeo Eiliko Oldenburg, stera je prej od svoje stare mame šljaj mejla.

Na, vidte lüdje. Mi pa gnesden samo küpüjemo pa talüčamo gvantanje. Če bi se naši starci zdaj gor prebidili, bi nej vörvali svojim očam. Kakše obleke so pa naprej prišle. Pa ženske tü lače nosijo! Pa si je eške pavarske ženske tü nase dejejo, če rejsan si nanje kakšo süknjo tü gor potegnejo. Mrzlo nam je prej. Pa vsefale nase obešavamo.

Kakoli pa zatok gučimo, če človek malo po naši vasnicaj z oprejtimi očami odi, nika so zatok lüdje itak od inda svejta prejk vzeli. Meni se sploj vidi tau, če povejmo, v nedelo gledam ženske pa moške gor naravnjene. Vsakši ma pošteni svetešnji gvant. Starejši ešče itak bole kmični gvant nosijo, tej mladi pa vsefale, depa pošteno so vsi oblečeni. Če pa človek pri nas pride na kakšo pokapanje, te vidi, ka vsakša ženska ma sploj lejpi črni gvant, črno obütev. Leko je zima ali leto. Tau naši lüdje sploj not držijo pa poštvüjejo.

S tejm vred je pa zatok že davnik nej tak, kak je bilau gnauksvejta. Večkrat se taužimo, ka prej je vse drago, lagvo živemo, več ne moremo preživeti pa tak tadala. Če pa naše lüdi poglednamo, sploj pa mladino, te tau vidimo, ka so ranč tak oblečeni, kak povejmo v Nemčiji ali Avstriji.

Etak pa leko povejmo, pri nas je tuj "Merika". Dobro je, ka je tak. Če rejsan tau tü moremo videti, ka si vsakši tak pomaga kak si more. Te lejta je sploj naprej prišlo tau, ka človek leko fal k gvantanji pride, samo malo mora razkapati. Ka so Švajcarje, Nemci, Avstrijci, s sebe zlüčali, tam mi ešče dosta dobrogaj najdemo. Pa smo oblečani. Pa zakoj bi nej? Ka telko cot es k nam zosipajo, je nistarnim dobro pa je nej na kvar. Ka si pa oni od nas mislijo? Na, ja. Depa vrag si z njim. Tau je dobro, ka gnesden nej na deci pa nej na odrasli ne vidiš zaplačano ali ronjavo obleko. Tau, ka je že nakak tisti gvant gnauk noso? Voda tau rejši. Gda se zapere, je vse vreda. Pa je zatok nej takša velka nevola. Zatok nej, ka če bi, povejmo, gnes stoj proso, ka smakom dajte gvant, buma bi se čüdivali, ka mi, steri tü drugi gvant nosimo tüj pa tam, bi meli zadosta dati tistim tü, steri telko nemajo, ka bi se redno oblekli.

Pa ka de z našov šegov? Kak pa etak leko občüvamo za svojo deco ali vnuke kakšo obleko? Tau je tü nej nevola. Gnesden samo poglednite, kakše obleke majo, steri se ženijo. Eilika Oldenburg je nej mejla takši lejpi zdavanski gvant - ka si ga je prej sama planirala - kak gnesden edna porabska sneja. Občüvati je pa več nej moda. Zdavanski gvant na posaudbo vzemajo. Na tau šegau mammo povedati: "Naj dé lagvo, če more."

I. Barber

V DRUŽBI JE DOBRO BITI

Ka nam znamenuje družba? Vsakšomi drugo. Gnauksvejšta - pa nam ranč nej trbej daleč nazaj pogledniti - se je ovak živelo. Drugo je znamenovala ljudam družba tū. Mislimo samo na tiste zimske večere, gda so mladi pa stari po večeraj vkūp ojdli goščice lūpat, perdje čejšat. Gda se je mladina po večeraj naberala pa so peški šli od vesi do vesi na kakši bal. Brez biciklina, brez motora, brez autoja, peški. Tisto je bilau "pravo", mislimo gnes mi, starejši. Ka je istina, je istina. Lepau je bilau, kakoli, ka se gnes ranč tak zberajo mladi na kakši bal ali disko, na kakši program kak tistoga reda mi starejši.

Samo ka prej gnesden dosta vse fali k tome, da bi ranč tak bilau kak gnauksvejšta. Leko ka je tak, leko ka nej. Moremo pa vedeti, da se spomini cajt do cajta polepšajo. Za nistarni lejti do gnešnji mladil ranč tak spominali svojo mladost, kak zdaj mi. Samo malo ovak. Oni že v modernom svejti gor rastejo pa prej te čas pobije pravi družbo, pravo čutenje eden do drugoga.

Gda sam v Slovenskoj vesi ziskala **Margito Anderko**, brez toga, ka bi si naprej kaj zgučale, sam znala, da si ona ranč tak premišlava.

Tak vejm, ka si ti prava Slovenčarka, v Slovenskoj vesi si se narodila pa tūj živeš. Na kratko mi guči od sebe!

"Človek sam od sebe najbolje žmetno guči, depa zatok mo probala. Od Petarni sam rodjena tūj v Slovenskoj vesi. Meli smo doma gazdijo. Oča so mi v Kosino fabriko ojdli 42 lejt. Tam so bili hirešnji kovač, oni so võredli srpé pa sable. Mati so pa z nami doma pelali našo pavarško gazdijo. V držini sva bile dvej sestre, dja pa Irena."

Kak se pa spominjaš na tvojo mladost, na tista lejta, gda si mlada dekla bila tūj v Slovenskoj vesi?

"Tau so spoj lejpi spomini. Tistoga reda smo mi fejt vkūp držali. Te je eške nej bilau autonov, televizije, motorov. Depa če so gdekoli malo zoštrunckali, mi smo že tam kreda bili.

tū potreben pa spoj rada sam med lūstvom. Istina, ka bi doma grūnt tū leko delala, samo kak? Dvej ženske so nej za tau. Grūnt delajo drugi, dja si pa etak pomagam."

Nej se je štel kelko nam trbej peški ojtī. V tom je, mislim, ranč tau najlepše bilau. Ojdli smo na Senik tak kak v Varaš, nej se je štelo kak daleč. Takša kompanija se je napona zbrala, ka je tau spoj veselo bilau. Šteri so se pa malo bola skrajek čūtili, so se radi meli, tisti so tū nej poseba šli. Ojdli smo goščice lūpat, prva perdje čejšat, tej večeri so spoj bogati pa veseli bili."

Kak pa največ mladi deklin, ti si tū staučila na paut hišnoga zakona. Kakša usoda te je zaodila na tauj pauti?

"Dja sam se v Slovenski vesi k Špajnini oženila. V zakoni sam mejla dva deteta, Edita pa Ferina. Delali smo grūnt tū pa sva ojdla delat z možom vred. Dja sam 30 lejt delala v Židanoj fabriki, kak tkalka, zatok sam pa že v 48. leti leko ūšla v penzijo. Mojo življenje je pa zatok spoj žmetno bilau. Pred 14 lejtni mi je mauž mladi mrau, ostanila sam sama z dvōma detetoma. Nej dugo, za 3 lejta nas je tūj njau moj sin Feri, gnes žive v Meriki. Zdjaj živem s čerkov."

Kakoli ka si že v penziji, vidim te delati, odiš v službo.

"Od tistoga mau, ka sam ūšla v penzijo, sam nej ostala doma. Vcuj k penziji si služim zatok, ka mi je služ

Zdjaj v Varaši na placi delaš. Rada si tam?

"Spjoj sam rada tam. Tau tū morem povedati, ka že dugo pri tom šefi võdržim. Prvin so v Slovenskoj vesi rauže pauvali, te sam tam delala, vence sam plela. Sledkar so meli malo fabriko za štrumfe, te sam tam delala. Zdjaj sam pa prišla za njim na plac. Tūj je spoj živo. Cejli den lūdje odijo, odavamo blago. Trnok fajn je naša kompanija tū, etak pa spoj rada na plac odim. Tau me pa poseba veseli, ka gda pridejo iz Slovenije lūdje kūpūvat, te njm leko pomagam. Pomorem drugim tū, steri kaj odavajo pa kūpcom ne znajo raztomačiti tau ali tisto."

Tau je že võprišlo, ka spoj rada maš lūdi, dobro družbo, rada se padašivaš. Mislim, tau svedoči tvojo členstvo v varaškom ženskom pevskom zbori tū. Kak si ti do toga prišla?

"Pred nistarnimi lejtni je gnauk k nam prišla Schwarcz Aranka - štera je tū iz Slovenske vesi rodjena - pa Anuš Unti. One so me zvale v te zbor. Aranka je vedla od mene, ka sam rada takšomi, pa sam se te dala nagučati. Nigdar mi je nej žau za toga volo, rada sam v zbori."

Ti si eške zvūn toga člen društva penzionistov v Varaši pa druš-

tva slovenski penzionistov. Vejm, ka je vaš slovenski zbor iz društva zraso. Ti si dosta slovenski pesmi znala prva?

"Gda smo mladi bili pa se tūj v Slovenskoj vesi veselili, smo slovenske pesmi nej trnok popejali. Zatok sam pa spoj srečna, ka sam se v zbori navčila slovenske pesmi. Mene so spoj lejpe, bole se mi vidijo kak vogrske. Pa naš mali zbor se leko za srečnoga drži zatok, ka nas vodi Marija Rituper. Ona je prava vesela ženska. Ona nas zna navčiti tak kak se šika pa se med tistim ranč ne zmantramo, zatok ka se ona k tomi dobro razmej."

Ka ti pa na tau pravi čerka, štera s teov žive? Sin, steri je v Meriki, tū zna od toga?

"Čerka Edit je rada, da odim, pravi, naj se veselim. Sin Feri je pa ranč zdaj bio doma iz Merike. On je tū nika nej prauto. Dobro je bilau, ka smo se vidli z njim. Sin me zove tavō k sebi. Gnauk se vejn napautim, liki nazaj pridem. Ne morem si zmisli, ka bi bilau, če bi brez toga mogla živeti. Zvūn toga, ka sva že gučala, eške tūj v vesi v cirкви tū popejvam pa nistarne smo tam na pokapanji tū. Nakak tau tū more opraviť."

Pa kak misliš, kak dugo boš spejala, kak dugo boš ojdla med lūdi?

"Na gnes se zdrava čūtim. Če je človek zdrav, nej mogauče, ka bi nika nej delo. V svojom življenji me je dostokrat zaojdla žalost, nevolja. Kak šegau majo povedati, prej zatok cajt pomaleg vse zavračī. Žitek more titi naprej. Te pa je tak, če mo mejla zdravje pa mauč, potem volau, bi eške rada dugo-dugo med lūdami bila, med pevci, med dobrimi pajdašicami.

V družbi je dobro biti, pa mislim, s tejm smo tak sāmī sebi, kak drugim na kakši hasek tū."

I. Barber

... DO
MADŽARSKE

**ŠTIPENDIJE ZA
DIJAKE IN
STUDENTE**

Javni sklad za narodne in etnične manjšine je že drugo leto razpisal natečaj za štipendije. Pred kratkim se je kuratorij odločil, komu bo podelil štipendije, ki znašajo pri srednješolcih mesečno 5000, pri študentih pa 7000 forintov. Štipendije bo dobivalo 658 dijakov in 540 študentov. Izmed slovenskih dijakov sta to Anita Kovač in Angela Domiter, dijakinji gimnazije v Monoštru, izmed študentov jih je 5 slovenske narodnosti (Klara Dravec, Kristina Nemeš, Károly Krajcar, Aniko Győrvári, Monika Čuk).

**ZA OBNOVITEV
KULTURNIH
DOMOV**

Medresoma manjšinska komisija je za obnovitev kulturnih domov dodelila 1.800.000 forintov dvema manjšinskima samoupravama. Na Gornjem Seniku bodo iz tega denarja poskrbeli za kurjavo na plin, v Števanovcih pa posodobili prostore.

**OBISK V
BUDIMPEŠTI**

Državna slovenska manjšinska samouprava je tudi v Budimpešti dobila svoje nove prostore, kjer imajo možnost organizirati tudi razne manjše prireditve. Na vabilo Slovenskega društva v Budimpešti jih je 15. novembra obiskal ženski pevski zbor iz Števanovec ter Karel Krajcar, ki je predstavil zbirko porabskih pravljic Kraljič pa lepa Vida.

DÉLIBÁB

Pesniško zbirko Ernesta Ružiča Délibáb bodo predstavili 28. novembra v Budimpešti na slovenskem veleposlaništvu.

DR. ZSIGA NE PIŠE RESNICE!

Dr. Tibor Zsiga je v "Porabju" št. 22, dne 6. novembra 1997, v članku "Namesto popravkov" odgovoril Mariji Kozar Mukič na njeno oceno njegove knjige Od Prekmurja do Trianona v istem listu. Obenem pa odgovarja tudi meni, čeprav poudarja, da mi ne želi odgovoriti "iz več razlogov". Zato naj mu kratko odgovorim na njegove trditve, saj sem o neresnicah (lažeh) in napakah njegovega dela nadrobno pisal v soboškem Vestniku od št. 31 dne 31.7.1997 do št. 38 dne 18.9.1997 v osmih nadaljevanjih. 1/ Zsiga trdi v zadnjem članku ponovno, da "so se prebivalci te pokrajine ob dogodkih, ki so sledili prvi svetovni vojni, tudi sami imenovali "Vendi". Pove naj, kje in kdaj, najbrž v Mikolovih brošurah, in če je kak nezaveden človek govoril madžarsko.

2/Zsiga trdi, da mu v svojem prvem članku Obtožujem! očitam, "da se na njegova dela ne sklicujem". Naj navede ta neresnični stavek!!

3/Namesto "znanstvenih argumentov...je.. začel navajati argumente in /iz/ vsakdanje politike". Prosim dokaz!!

4/"Članek ne vsebuje dejstev, torej nimam o čem razpravljati" - Kakor da sem v svojem 89. letu nerazsoden, piše dalje - grob pa sem bil res, ker so njegove trditve še bolj grobe in žaljive zame in za slovenstvo, čeprav nekateri tega nočejo razumeti /npr. po pisanju nekega članka v Népujságu Inštitut za narodnostna vprašanja, najvišji politiki v Sloveniji - kar sem tudi pričakoval od njih! V.N/. Ta groba dejstva v mojem prvem članku so: 1/"Nepravilna, nasilna pridružitve slovenskega Prekmurja Sloveniji in njega ocepitve od Madžarske". 2/Ne navaja naslovov Slavičevih razprav, iz katerih črpa. 3/ Da prekmurški Slovenci do 1918 niso imeli nobenih stikov z ostalimi Slovenci. 4/Da se prekmurščina bistveno razlikuje od slovensčine. 5/DA stalno meša madžarski imeni za Prekmurje in Medmurje. 6/Da so prekmurški Slovenci sebe imenovali vend. 7/Ob omembi prekmurškega slovstva je opustil celotno evangeličansko delo od 1715 dalje, ostalo pa prikazuje zelo pomanjkljivo. 8/Trdi, da so vsi Slovenci bili vendi itn. V navedenem spisu v Vestniku sem natanko navedel še druge grobosti, kot "ropanje" Ivana Jeriča in Mihaela Kúharja v Beltincih itn. Na vse te dokaze naj Zs. odgovori. Pa bomo videli, kdo "ponareja zgodovino". Neresno in neznanstveno je tudi izmikanje v zadnjem članku o njegovi uporabi imen za Prekmurje in Medmurje, kar smo mu že dokazali, le da resnice nočejo videti in priznati ne on ne njegovi lendavski pajdaši.

Dr. Vilko Novak

Resnici na ljubo bi omenila le, da tudi v madžarsčini objavljena "mnenja, pozitivne ocene" očitajo avtorju, da je "uporabljal večinoma le madžarske vire/zömmel csak magyar forrásokat használt" in tudi pri teh je "nedosleden/következetlen" (gl. Vasi Szemle 5/1997 in Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények 2/1997).

Marija Kozar

Podpis sporazuma v Budimpešti

IZ SLOVENIJE K VSEM SOSEDA (LE) Z OSEBNIMI IZKAZNICAMI

Notranja ministra Slovenije in Madžarske Mirko Bandelj in Gábor Kuncze sta v Budimpešti podpisala sporazum, po katerem bodo državljani Slovenije in Madžarske potovali iz države v državo (le) z osebnimi izkaznicami. Sporazum bo na mejah začel veljati, ko ga bosta potrdila parlamenta Slovenije in Madžarske. Tedaj bodo lahko državljani Slovenije k vsem štirim sosedam potovali (le) z

osebnimi izkaznicami, zdaj lahko potujejo v Avstrijo, na Hrvaško in v Italijo.

Pobuda za poenostavitev prehajanja slovensko-madžarske meje je bila prvič izrečena ob obisku madžarskega zunanjega ministra Lászla Kovácsa v Lendavi, kjer se je pogovarjal s tedanjim slovenskim zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem. Na zadnje pa sta o tem govorila tudi predsednika Árpád

Göncz in Milan Kučan, ko sta odprla nova mejna prehoda med Slovenijo in Madžarsko.

Za državljane Madžarske, katerim so še v spominu strogi vojaški ukrepi ob meji, je poenostavitev potovanja v Slovenijo mnogo večja pridobitev kot za Slovence, ki že nekaj desetletij dokaj svobodno potujejo po svetu.

eR

ŽUPANIJSKI DAN ŠPORTA V MONOŠTRU

Županijska uprava za šport že četrto leto organizira dan športa. Letos so se odločili za 9. november in za Monošter. Ob tem dnevu se podelijo priznanja najbolj zaslužnim športnikom ter trenerjem. Odlikovanje za izvrstne mednarodne dosežke je letos prejelo 10 športnikov in športnic, največ atletov in atletinj. Spominsko plaketo je prejela dolgoletna profesorica telovadbe na monoštrski gimnaziji Margit Soós za aktivnosti na področju športa.

Ob tem dnevu so v Slovenski vesi predali namenu obnovljeno nogometno igrišče, na katerem je do

mače moštvo odigralo prvo tekmo neodločeno (2:2) in

sicer z Uraiuřfalu v županijski I. ligi.

Pismo iz Sobote

SPOTREJTA NOUGA

Šport, rekreacija, tou so prej stvari, stere človeka gor držijo, ka te duže pa bole zdravo živi. Vej pa znate, kak pravijo: Zdrav dūj v zdravon tejli!

Ge čistak vōrvlen, ka je tou rejsan tak. Poglednite! Devetdesetdevet lejt je star pa ške skouz leko s svojin tejlon dela stvari, stere dosta, dosta mlajši nigdar nede moglo naprajti. Ťo je Leon Štukelj, steri je že davno, davno pred več kak sedendesetimi lejtami na olimpijadi zmagūvli. Kak san pravo, tou je človek, steri tak živi, ka je zdrav dūj v zdravon tejli. Ali gnešnji sport nosi v sebi neka čistak drugoga ťo. Tomi bi leko pravili: Betežen dūj v kilavon tejli!

Vsi tisti, steri so zadnjo nedelo gledali televizijo, zaprav, nogomet na naši televiziji, do prajli gnako. Brsali so edni naši prouti

ednin našin. Bijla je tou tekma za slovensko nogometno prvenstvo. Tak si brodin, ka je tistoga časa pred televizijo sedelo bar pou Slovenije. Edni in drugi so obečavali, ka do tak brsali labdo, ka de tou takši nogomet, ka ga je ške nej bilou. In je rejsan biou. Tak so se zbrsali med seuf, tak so plūvali eden po drugon, tak so čunte poukale, ka kaj takšoga rejsan ške niške nej vūdo. Istini na lūbo trbej prajti tou ťo, ka smo vidli preci golov, ali za vsikši gol je stoj doubou po novej ali pa po glavej. Tak so - bole je šla tekma prouti kraji - tisti, steri so zmagūvali, gračūvali čidale bole kilavi. Nači je ranč nej moglo biti, vej so jih pa ovi drugi bili, kak če bi bila bojna. Tekma se je na konci koncov te li končala. Tisti ka so zgbili, so se ške dale bili, ovi, ka pa so zmagali, so pa

bejžali. Ali najbolje zanimivo pa je bilou vse tou gledati pr nas doma vkūper z mojo taščo Regino, tmo čedno ženska.

Moja tašča Regina, tmo čedna ženska, se na brsanje labde ne razmej najbolje, ali če bi una bijla tan na tereni, gda stoj koga brsne, te bi una tistoga tak nazaj brsnola, ka bi ga glava boleljla ali pa bi ga tak boksnola v zobalo, ka bi tri dni planto. Po vsen ton, kelko lagvoga je zgučala vsen tistin, ka so se tan brsali in bili, bi na kraji na travi ostala samo una sama, moja tašča Regina, tmo čedna ženska. Te bi bilou vse tak, kak bi una škela in želejla, samo tou se ne vej, sto bi te na konci gvino. Ge že znan, nej edni in nej drugi, kak vsigdar, bi zmagala moja tašča Regina, tmo čedna ženska.

MIKI

NOVI JEZIKOVNI PRIROČNIKI V PORABSKIH

VRTCIH

V vrtcu v Slovenski vesi je bilo živahno. Z medvedkom sva radovednim malčkom pokazala nove knjige.

njevank ter navodila za igro in učenje. Gre za domiselno povezavo med poslušanjem in različnimi načini izražanja, ki otroku omogočajo pridobivanje novih jezikovnih spoznanj in izkušenj, kot tudi čustvenih doživetij.

Drugo knjižno darilo je **Stavnica**, slikovno-črkovni priročnik avtorice Viljenke Jalovec in Danice Golli, ki se uspešno uporablja tudi v slovenskih izobraževalnih ustanovah. **Moja šola** s podnaslovom Učenje in igra, delovni

spoznanj, saj smo skupaj z njihovimi medvedki na pristrčen način spoznavali, kaj je novega v podarjenih knjigah; še bolj pa sem v sebi utrdila prepričanje, da

problemov znali mnogo več... Upajmo, da bodo tudi nove knjige prispevale k temu.

Z mano je bil tudi fotograf in o obiskih povedo največ

In še enkrat smo tekmovali, kdo zna poimenovati sličice v knjigi - seveda po slovensko.

O tem, da je učenje slovenskega jezika v zgodnji otroški dobi - tako tudi v vrtcih - izrednega pomena, smo že velikokrat pisali. Vsaka nova knjiga, kot tudi prijazen obisk pri najmlajših Porabcih, je nova priložnost za spoznavanje slovensčine. Velikodušni slovenski rojaki, člani društva Pro Cultura Slovenica, so tudi letos našim vrtcem namenili finančno pomoč (o tem smo že pisali). Pred nekaj tedni smo za ta sredstva za vsak vrtec nabavili po 3 zanimive jezikovne priročnike, primerne za pouk slovenskega jezika v vrtcih. Seveda bodo morale veliko truda vložiti tudi vzgojiteljice, da bodo ti priročniki koristili malčkom.

Prvi priročnik ima naslov **Slišim, vidim, povem**, njegov avtor pa je Renato Volker. To je igralno-didaktični komplet, primeren predvsem za predšolske otroke; sestavljajo ga: 2 audio kaseti, igralne karte, pokrivanka z ilustracijami, blok ilustriranih dopol-

Ko bom velika, bom manekenka, - nam je s pogledom govorila princeska na slikli.

Pa še pogled v gornjeseniški vrtec, kjer so ob našem obisku malčki pridno polnili svoje želodce. Dober tek!

je vse, prav vse, odvisno od tistih, ki otrokom nova jezikovna znanja ponudijo... Če bi bilo v naših vrtcih več slovensčine, mislim čisto spontano - pri igri, na sprehodu, v garderobi, jedilnici,... bi naši otroci brez

pričujoče fotografije. Še enkrat pa pristrčna zahvala plemenitim švicarskim rojakom, članom društva slovenskih izobražencev, Pro Cultura Slovenica!

Valerija

Potem so najpogumnejši predstavili vsebino knjig fotoaparatu.

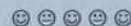
zvezek za predšolske otroke, avtorice Majde Plazovnik, je tretje knjižno darilo. Lično opremljena knjiga vsebuje veliko zabavnih in hkrati poučnih nalog, ki bodo dobrodošel pripomoček na poti priprav za vstop v osnovno šolo.

Te dni smo obiskali vzgojiteljice in malčke v dveh narodnostnih vrtcih, na Gornjem Seniku in v Slovenski vesi. Predvsem v slednjem smo se lahko prepričali, da so otroci zelo željni novih znanj in

- ☞ Ste že vidli, kak so Butalci kipūvali pamet?
- ☛ Pa kak je butalski policaj loviu razbojnika?
- ☉ Kak je cerkev šla kouli pobožne ženske?
- ♂ Kak so v Butalaj spouvali konje?
- ♂ Kak so vred vzeli požrešnoga zavca?

Či ne, te prite v soboto, 22. novembra, ob šesti vōri vačer v kulturni dom na G. Siniki.

Igralska skupina OSEM SRC iz Odranec de vam v narečji zašpila smešne zgodbe od Butalcov.

Foto: K. HOLEC

Ljubljana: Slovenski knjižni sejem

OPAZEN DELEŽ IZ POMURJA

Trinajsti Slovenski knjižni sejem (prirejajo ga na dve leti) je postregel z vrsto novosti tudi iz Pomurja. Na stojnici, skupaj s Prešernovo družbo, se je predstavila tudi založba Franc-Franc, in sicer z najnovejšim romanom Ferija Lainščka Skarabej in Vestalka in pesniško zbirko Ernesta Ružiča Délibáb.

Norma Bale je na Slovenskem knjižnem sejmu predstavljala založbo Franc-Franc: roman Skarabej in Vestalka in pesniško zbirko Délibáb

Na novinarski konferenci so predstavili tudi novo pesniško zbirko Tanin Milana Vincetiča, razprave o slovenskih romanih 20. stoletja prof. dr. Franca Zadravca, monografijo o Plečnikovi cerkvi v Bogojini in še kaj. Veno Taufer je za Tanin dejal, da sodi v sam vrh slovenske poezije in Vincetičeve ustvarjalnosti.

Največjo letošnjo predstavitev knjig v Sloveniji je spremljala tudi vrsta sočasnih prireditev, med katerimi velja omeniti razpravo o položaju slovenske knjige. Številne založbe, tudi iz zamejstva, so predstavile nova dela, denimo založba Drava iz Celovca.

eR

NIKA ZA SMEJ

Rodbini je prepovedano

Naša Žofika pa naš Geza sta se etognauk hūdo svadila. Takša kriča, paukanje pa larma je bila, ka so skurok cejli sausadje

vkūp leteli. Žofika se je sploy svadila pa na slednje v čemeraj etak kričala: "Staukrat bi mi baukše bilau, če bi se s samim vragaum oženila, nej pa s teboj, ti prekleti laufar." Naš Geza pa tak natūma etak pravi: "Draga moja Žofika, tau bi nej mogauče bilau. Dobro znaš, ka steri so v bližnjoj rodbini, se ne smejo vkūp ženiti."

Za nikoj valaun

Nej tak dugo je tak vrauče bilau, ka si na sunci buma žmetno ostano. Naša

Eržika je sploy žmetno trpela tau vročino zatok, ka ne more na njau povedati, ka je sūja. Njeni mauž je pa ranč naupak, tak je sūji, ka ga eden dober vōter naleki odnese. Kak v tau vraučaj geseni kukarco bereta pa si malo staneta počivat, naša Eržika etak pravi v čemeraj svojmi mozej: "Ranč redno senco nemaš, ka bi se človek malo leko skrijo."

I. B.

RAZPIS DELOVNEGA MESTA

Mejna špedicija išče sodelavca-referenta za opravljanje carinskih postopkov, z delovnim mestom v Rédcisu.

Pogoji: opravljen tečaj za carinskega referenta ter za deviznega blagajnika, poznavanje računalništva, najmanj prvostopenjski izpit iz slovenskega jezika ali obvladanje slovenščine kot materinščine.

Prijave z oznako "Rédcis" sprejema uredništvo Porabja.

ÁLLÁSHIRDETÉS

Határszpedició felvételt hirdet a rédcisi határátkelőre vámügyintézői munkakörbe. **Jelentkezési követelmények:** vámkezelői és valutapénztárosi végzettség, számítógépes ismeretek, legalább alapfokú szlovén nyelvvizsga vagy anyanyelvi szintű szlovén nyelvismeret.

Jelentkezéseket a Porabje szerkesztőségébe "Rédcis" jeligére kérünk.

PORABJE

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deák Ferenc út 17.,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13.točki tarife 3. zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).
ISSN 12187062.

Časopis izhaja z denarno pomočjo Javnega sklada za narodne in etnične manjšine.